

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2020/745
KARAR NO : 2021/36
KARAR TR : 25/01/2021

ÖZET: Karayolunda meydana gelen trafik kazasında u ranılan zararın tazmini istemiyle açılan davanın, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi kapsamında ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : M.A.Ö.
Vekili : Av. M.T.
Davalı : Karayolları Genel Müdürlü ü
Vekili : Av. .Ö.D.

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin 22/06/2015 tarihinde R. Ö.'e ait 59 ... .. plakalı araçla seyir halindeyken, Aksaray/Adana E-90 Karayolu Altunhisar kav a ı mevkiinde meydana gelen trafik kazasında, yol yapım çalı malarının devam etmesine ra men yolun kapalı oldu unu gösteren veya yol yapım çalı ması oldu unu gösteren herhangi bir uyarı, levha, ı iklandırmanın olmaması nedeniyle idarenin hizmet kusuru oldu unu ileri sürerek, davacının i lerini takip edememesi nedeniyle mahrum kaldı mını ileri sürdü ü 5.000 TL kazanç kaybı ile, kaza nedeniyle yüz bölgesinde meydana gelen %15 sabit iz nedeniyle 50.000 TL manevi zararın kaza tarihinden itibaren i leyecek yasal faizi ile birlikte davalı idareden tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K N B A VURU SÜREC

A. dari Yargıda

2. Aksaray dare Mahkemesinin 06/01/2017 tarihli ve E.2015/1491, K.2017/87 sayılı kararı ile, maddi tazminat yönünden davanın reddine, manevi tazminat yönünden davanın kısmen kabulüne kısmen reddine, toplam 25.000 TL manevi tazminatın idareye ba vurma tarihi olan 08/10/2015 tarihinden itibaren i letilecek yasal faizi ile birlikte davacıya ödenmesine, fazlaya ili kin manevi tazminat isteminin reddine karar verilmi , bu karara kar ı taraf vekilleri istinaf isteminde bulunmu tur.

3. Konya Bölge dare Mahkemesinin 4. dari Dava Dairesinin 11/12/2017 tarihli ve E.2017/3366, K.2017/4504 sayılı kararı ile, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun uygulanmasına ili kin bir tazminat davası oldu u, anılan Kanun'un 110. maddesi uyarınca davanın görüm ve çözümünde adli yargı mercilerinin görevli oldu u gerekçesiyle, istinaf isteminin kabulüne, mahkeme kararının kaldırılmasına, yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın mahkemesine iadesine karar verilmi tir.

4. **Aksaray dare Mahkemesinin 07/05/2018 tarihli ve E.2018/394, K.2018/378 sayılı kararı ile**, 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesi uyarınca, aksine hüküm olmadı ı sürece, anılan Kanundan kaynaklanan sorumluluk davalarına ili kin uyu mazlıkların görüm ve çözümünün adli yargının görevinde oldu u açık oldu undan, meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan i bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varıldı ı gerekçesiyle, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanun'un 15/1-a. maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine karar verilmi , bu karara kar ı davalı vekili istinaf isteminde bulunmu tur.

5. Konya Bölge dare Mahkemesi 4. dari Dava Dairesinin 28/11/2018 tarihli ve E.2018/1441, K.2018/1407 sayılı kararı ile, mahkeme kararında hukuka aykırılık bulunmadı ndan, istinaf isteminin reddine kesin olarak karar verilmi tir.

6. Davacı vekili bu kez aynı istemle adli yargı yerinde dava açmı tır.

B. Adli Yargıda

7. Ere li (Konya) 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 19/12/2019 tarihli ve E.2019/287, K.2019/630 sayılı kararı ile, davanın, davalı idarenin hizmet kusuru niteli indeki eylemi sonucu meydana gelen trafik kazasından kaynaklanan zarara ili kin oldu u anla ıldı ndan, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesinde talep konusu itibariyle i bu davanın idari dava türleri arasında sayıldı ı gerekçesiyle, idari yargıda tam yargı davası olarak açılması gerekti inden HMK'nın 114/1-b ve 115/2 maddeleri uyarınca yargı yolunun caiz olmaması nedeni ile davanın dava artı yoklu undan usulden reddine karar verilmi , bu karara kar ı davacı vekili istinaf isteminde bulunmu tur.

8. Konya Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesinin 30/09/2020 tarihli ve E.2020/652, K.2020/841 sayılı kararı ile, mahkemece, dare Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kesinle ip kesinle medi i, kesinle mi olması halinde görülmekte olan dava dosyasındaki yargılamayı durdurmak suretiyle (2247 sayılı UMK m. 19/1) her iki dosyanın kül halinde yargı yolu uyu mazlı ının çözümlenmesi amacıyla Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesi, Uyu mazlık Mahkemesinin kararı beklenilerek sonucuna göre karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ile yazılı ekilde karar verilmesi do ru görülmedi inden davacı vekilinin istinaf talebinin kabulü ile HMK'nın 353/1-a-4. maddesi uyarınca yerel mahkeme kararının kaldırılmasına ve dosyanın mahkemesine gönderilmesine karar verilmi tir.

9. **Ere li (konya) 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 09/12/2020 tarihli ve E.2020/505 sayılı kararı ile**, Mahkemeleri dosyası ile Aksaray dare Mahkemesinin 2018/394-378 E.K. sayılı dosyasının Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine, Uyu mazlık Mahkemesince verilecek kararın beklenilmesine karar verilmi tir.

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

10. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanun'un amacının karayollarında can ve mal güvenli i yönünden trafik düzenini sa layacak ve trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek oldu u; "Kapsam" ba lıklı 2. maddesinde, bu Kanun'un trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kurulu ları ve bunların görev, yetki ve

sorumluluk, çalı ma usulleri ile di er hükümleri kapsadı ı ve bu Kanun'un karayollarında uygulanaca ı belirtilmi tir.

9. 2918 sayılı Kanun'un, "Karayolları Genel Müdürlü ünün görev ve yetkileri" ba lıklı 7. maddesi öyledir:

" Karayolları Genel Müdürlü ünün bu Kanunla ilgili görev ve yetkileri unlardır:

a) Yapım ve bakımdan sorumlu oldu u karayollarında can ve mal güvenli i yönünden gerekli düzenleme ve i aretlemeleri yaparak önlemleri almak ve aldırarak,

b) Tüm karayollarındaki i aretleme standartlarını tespit etmek, yayınlamak ve kontrol etmek,

c) (Mülga: 17/10/1996-4199/47 md.)

d) Trafik ve araç tekni ine ait görü bildirmek, karayolu güvenli ini ilgilendiren konulardaki projeleri incelemek ve onaylamak,

e) Yapım ve bakımından sorumlu oldu u karayollarında, ç i leri Bakanlı unın uygun görü ü alınmak suretiyle, yönetmelikte belirlenen hız sınırlarının üstünde veya altında hız sınırları belirlemek ve i aretlemek,

f) Trafik kazalarının olu nedenlerine göre verileri hazırlamak ve karayollarında, gerekli önleyici teknik tedbirleri almak veya aldırarak,

g) Yapım ve bakımından sorumlu oldu u karayollarında trafik güvenli ini ilgilendiren kav ak, durak yeri, aydınlatma, yol dı ı park yerleri ve benzeri tesisleri yapmak, yaptırmak veya di er kurulu larca hazırlanan projeleri tetkik ve uygun olanları tasdik etmek,

h) Yetkili birimlerce veya trafik zabıtasınca tespit edilen trafik kaza analizi sonucu, altyapı ve yolun fiziki yapısı ile i aretlemeye dayalı kaza sebepleri göz önünde bulundurularak önerilen gerekli önlemleri almak veya aldırarak,

i) (Mülga: 3/5/2006 – 5495/4 md.)

j) (De i ik: 17/10/1996-4199/5 md.) Trafik zabıtasının görev ve yetkileri saklı kalmak üzere Bu Kanunun 13,14,16,17,18,47/a ve 65 inci maddeleri hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında suç veya ceza tutana ı düzenlemek; 47 nci maddenin (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen kural ihlallerinin tespiti halinde, durumu bir tutanakla belirlemek ve gerekli i lemin yapılması için en yakın trafik kurulu una teslim etmek,

k) (Ek:18/10/2018-7148/14 md.) Bu Kanunun 31 ve 49 uncu maddeleri kapsamında tako raf ve çalı ma-dinlenme süreleri yönünden karayolları denetim istasyonlarında denetim yapmak ve trafik idari para cezası karar tutana ı düzenlemek,

l) (Ek:29/11/2018-7153/9 md.)(5) Otoyolların habitatları böldü ü yerlerde Do a Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlü ünün görü ünü alarak yaban hayvanlarının geçi lerine izin verecek menfez, ekolojik köprü ve benzeri tesisleri yapmak,

m) (Ek:29/11/2018-7153/9 md.)(5) Otoyollarda yaban hayvanlarından kaynaklanacak trafik kazalarını önlemek maksadı ile kafes tel çit yapmak,

n) (Ek:29/11/2018-7153/9 md.)(5) Yaban hayvanlarının muhtemel ya am alanlarının bulundu u bölgelerdeki karayollarında uyarıcı levhalara yer vermek,

o) (Ek:24/12/2020-7261/23 md.)(6) Gürültü eylem planı ve bisiklet master planları göz önünde bulundurularak ve Çevre ve ehircilik Bakanlı unın görü ü alınarak, trafik güvenli inin ve teknik ko ulların sa landı ı mevcut yollarda ve yeni yapılacak olan yapım ve bakımından sorumlu oldu u karayollarının kenarına bisiklet yolu ile gürültü bariyeri yapmak,

p) (Ek:24/12/2020-7261/23 md.)(6) Trafik güvenli inin ve teknik ko ulların sa landı ı yerlerde, banketleri bisiklet eridi olarak i aretleyerek bisiklet ve elektrikli skuter kullanımına uygun hale getirmek,

r) Bu Kanunla ve bu Kanuna göre çıkarılmı olan yönetmeliklerle verilen di er görevleri yapmaktır.

(Son fıkra Mülga : 28/3/1985 - 3176/16 md.)"

10. 2918 sayılı Kanun'un, 19/01/2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle de ilgili 110. maddesinde hükme yer verilmiştir:

" leteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlarına ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır"

11. T.C. Anayasası'nın 158. maddesinin üçüncü fıkrası şöyledir:

"Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır."

B. Yargı Kararları

12. 2918 sayılı Kanun'un 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3.Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemi ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir:

"... Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmesi ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin askerlik ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı ve, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu Eridi Üzerindeki Araç Trafik İnden Kaynaklanan Sorumlulukların, Özel Hukuk Alanına Girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. Daire tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir..." (Any. Mah.nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk inceleme

16. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 25/01/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, Asliye Hukuk Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, adli yargı dosyasının Mahkemece ekinde idari yargı dosyası örne i ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

17. Raportör-Hakim Gülen AKAR PEHL VAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

18. Dava; meydana gelen trafik kazası neticesindeki zararın, davalının kusuru nedeniyle olu tu undan bahisle, tazmini istemiyle açılmış tır.

19. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebilece ine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan do an tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadı ına dair olup, esas itibarıyla görev konusunda verilmi bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, ba ta Uyu mazlık Mahkemesi olmak üzere di er yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesinde dir.

20. Bu durumda, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin i aret edilen kararı gözetildi inde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenli i yönünden trafik düzeninin sa lanarak trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadı ı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalı ma usullerini kapsadı ı, dolayısıyla olu an trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli oldu u; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varılmış tır.

21. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Ere li (Konya) 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 09/12/2020 tarihli ve E.2020/505 sayılı ba vurusunun reddi gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. Ere li (Konya) 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 09/12/2020 tarihli sayılı BA VURUSUNUN REDD NE,

25/01/2021 tarihinde Üye Ahmet ARSLAN'ın KAR I OYU ve OY ÇOKLU U LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Bırol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN

KARAR

darenin kendi kurulu Kanunu'nda belirlenen ve 2918 sayılı Kanun'da tekrarlanan görevlerinden, yani; yol yapım, bakım, işletme, trafik güvenliği inisiyatifleri kapsamında yürütülen kamu hizmetlerinden kaynaklanan hukuki sorumluluğunun idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi; uyuşmazlığın, özel hukuktaki araç işletmenin hukuki sorumluluğundan değil, davalı idare tarafından görevlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmediği, dolayısıyla yürütülen hizmetlerin kusurlu işletildiği, meydana gelen zararda hizmet kusuru bulunduğu iddiasından kaynaklanması karışık uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevinde bulunduğu sonucuna ulaşılmadan, uyuşmazlığın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğunun kararına katılmıyorum.

Üye
Ahmet ARSLAN